

Saarna Itsenäisyyspäivänä 2020

Saarna on muistinvarainen kooste ja tiivistelmä niistä ajatuksista, joita oli tarkoitus puhua

Luuk. 17:20–24

Kun fariseukset kysyivät Jeesukselta, milloin Jumalan valtakunta tulee, hän vastasi: "Ei Jumalan valtakunta tule niin, että sen tulemista voidaan tarkkailla. Eikä voida sanoa: 'Se on täällä', tai: 'Se on tuolla.' Katsokaa: Jumalan valtakunta on teidän keskellänne."

Opetuslapsilleen hän sanoi:

"Tulee aika, jolloin te toivotte näkeväne edes yhden Ihmisen Pojan päivän mutta ette saa nähdä. Teille sanotaan silloin: 'Hän on tuolla', ja: 'Hän on täällä', mutta älkää lähtekö minnekään, älkää juosko perässä. Sillä niin kuin salama välähtää ja valaisee taivaan äärestä ääreen, niin on Ihmisen Poika oleva ilmestymisensä päivänä."

Me elämme kriisin keskellä. Merkinä kriisistä on, että olemme koolla tavallista pienemmällä joukolla, maskit kasvoilla ja istumme etäällä toisistamme. Korona-pandemian vuoksi meitä on kehoitettu pitämään etäisyyttä toisiimme ja varomaan jopa meille läheisiä ihmisiä. Se tuntuu pahalta. Mutta olemme tottuneet siihen. Sen kanssa olemme eläneet jo keväästä saakka. Meillä on ollut huoli läheisistämme ja itsestämme

Paljon pahemman kriisin keskellä ja huolten keskellä elettiin silloin, kun tämä kirkko valmistui. Kesällä vietimme uuden kirkkomme 80-vuotisjuhlaa. Heinäkuussa tuli täyteen 80-vuotta Ylitornion seurakunnan uuden kirkon vihkimisestä. Silloin, kun kirkkoa rakennettiin, oli todellinen kriisi, joka uhkasi koko kansamme olemassaoloa ja tulevaisuutta. Kirkon rakennustyöt käynnistyivät kesällä 1939. Kirkko saavutti harjakorkeutensa alkusyksystä, jolloin kaikki riuskat, raavaat ja voimakkaat rakennusmiehet kutsuttiin ylimääräisiin kertausharjoituksiin, jotka jatkuivat talvisotana.

Oltiin uuden edessä. Miehet olivat poissa. Vanhat miehet, nuoret pojat ja naiset ottivat vastuun. He ottivat vastuun kodista, maataloudesta, kaikista miesten töistä, yhteiskunnan pyörittämisestä ja osallistuivat vielä rintamajoukkojen huoltoon. Eikö siinä ole jo tarpeeksi?

En ole koskaan lakannut ihmettelemästä sitä, että kaiken edellä mainitun lisäksi kirkon rakennustyöt jatkuivat. Kirkko saatiin valmiiksi ja vihittiin käyttöön talvisodan jälkeisenä kesänä. Kaikki talvisodan aikaiset sankarivainajat kannettiin rakenteilla olevan kirkon lävitse uuteen, vasta avattuun sankarihautausmaahan.

Kirkon rakentaminen talvisodan keskellä kertoo tuon aikakauden naisten ja ikämiesten suunnattomasta tulevaisuuden uskosta. Kirkkoa rakentamalla yllä pidettiin uskoa siihen, että kaikesta huolimatta elämä jatkuu ja tulevaisuuteen kannattaa panostaa. Jumala pitää meistä huolta. Hän pitää meistä huolta äärimmäisen hädän ja huolenkin keskellä. Kädet kannattaa ristiä ja pyytää Jumalalta apua. Hän kuulee meitä ja häneltä saamme avun.

Varovaisesti koitan sovittaa yhteen näitä koronakriisin keskeltä nousevia tuntemuksia, 80 vuoden takaisia tapahtumia ja lukemani toisen adventtisunnuntain evankeliumin tekstiä.

Jeesuksen sanoissa on kaksi kohtaa, jotka nostan esille. Ensimmäinen on tekstimme loppu puolella. Alkuaikojen kristityille oli tärkeää puhua ja opettaa Jumalan valtakunnan tulemisesta. He odottivat, että taivas, lopullinen ilo ja vapaus, Jeesuksen toinen tuleminen, ne tapahtuvat pian – hyvin pian. Jotkut tarkkailivat erilaisia merkkejä ympäröivässä maailmassa ja kuvittelivat, että he voivat niistä päätellä hyvin tarkasti, jopa täsmällisesti, milloin Jeesus tulee takaisin ja taivas alkaa.

Heitä vastaan muisteltiin Jeesuksen opetusta myrskyn nousemisesta, salaman välähdyksestä ja ukkosen jyrinästä. Totta on, että vaikka kuinka tarkasti tähyää taivaalle ja katsoo mustien pilvien nousemista, koskaan ei voi tarkasti sanoa, milloin salama iskee ja ukkonen jyrähtää. Ukkonen välähtää silloin, kun se välähtää ja ukkosen ääni kantautuu korviimme. Paraskaan pilvien tuntija ei voi tietää tarkkaa aikaa eikä hetkeä. Kaikki näkevät välähdyksen yhtä aikaa. Kyse on tapahtumien yllätyksellisyydestä.

Kuluneena vuonna me olemme opetelleet tätä elämän arvaamattomuutta ja yllätyksellisyyttä. Vaikka pitäisihän sen olla meille tuttua ja koettua. Mutta kuinka usein me kuvittelemme, että voimme hallita elämäämme ja pitää sitä käsissämme. Jatkuvasti elämä yllättää meidät. Milloin saamme hyvää, milloin pahaa, milloin onnea, milloin epäonnea. Toisinaan huolet ja murheet täyttävät mielemme, toisinaan tuntuu, että koko elämä on avoinna edessämme.

Elämä on yllätyksellistä. Se ei tee tyhjäksi sitä, etteikö meidän pitäisi suunnitella tulevaisuutta ja rakentaa tulevaisuutta. Päinvastoin. Juuri elämän yllätyksellisyyden vuoksi on tärkeää, että suunnittelemme ja varaudumme myös vaikeita aikoja varten. Tänä vuonna elämän yllätyksellisyys on täyttänyt meidät huolilla ja monen sellaisenkin kädet ovat menneet ristiin, jolla ei ole ollut kovin usein tapana rukoilla. Alkuaikojen kristityille kirjoitetut sanat jumalan valtakunnan tulemisen yllätyksellisyydestä ovat meille todellisuutta aivan arkisen elämän asioiden keskellä. On tärkeää muistaa, että viime kädessä koko elämämme on Jumalan huolenpidon, siunauksen ja varjeluksen varassa.

Toinen nosto on tekstimme alkupuolelta. Tarkkaan tekstiä kuunnellut saattoi muistaa, että nykyinen Raamatun käännös poikkeaa siitä, mitä olemme joskus nuorena kuulleet. Nyt Jeesus vastaa jumalanvaltakunnan läsnäoloa kyseleville, että Jumalan valtakunta on teidän keskellänne. Aikaisemminhan kohta käännettiin, että Jumalan valtakunta on teidän sisällänne tai sisällisesti teissä. Miten on mahdollista, että käännökset eroavat näin ratkaisevasti toisistaan? Eikö raamatunkääntäjät osaa asiansa? Itse asiassa molemmat käännökset ovat oikein käännettyjä. Jeesuksen sanat voidaan kääntää kreikan kielisestä uudesta testamentista kahdella toisistaan täysin poikkeavalla tavalla. Se mitä tässä kohti Raamatusta luemme, riippuu kääntäjien omasta tulkinnasta siitä, mitä Jeesus halusi kuulijoilleen sanoa.

Minä olen väärä henkilö sanomaan varmasti Jeesuksen sanojen alkuperäistä tarkoitusta. Molemmilla käännöksillä on oikeutensa. Tänään itsenäisyyspäivänä haluan kuitenkin pitäytyä nykyisessä käännöksessä ja siinä, mitä se avaa meille. Vanhaan käännökseen sisältyy ilmeinen vaara. Jos ajattelemme, että Jumalan valtakunta on meidän sisällämme, voimme langeta sellaiseen harhaan, jossa kuvittelemme, että se, miten itse tulkitsemme Raamatua tai miten itse elämme todeksi kristityn elämää, on ainoa oikea vaihtoehto. Se tuskin on ollut Jeesuksenkaan tarkoitus.

Kun ajattelemme nykyisen käännöksen tavoin, että Jumalan valtakunta on meidän keskellämme, niin voimme nähdä hänen valtakuntansa ja tekonsa monissa pienissä asioissa ympärillämme. Voimme nähdä sen tulevaisuuden toivon ja elämän uskon vahvistamisessa, lähimmäisten

auttamisessa, hyvän ja oikeudenmukaisen yhteiskunnan rakentamisessa – kaikessa siinä, mikä heijastaa Jumalan rakkautta, hyvyttä ja huolenpitoa. Silloin katsomme maailmaa ikään kuin Jeesuksen silmin, joka asettui aina heikon, syrjäytyneen ja langenneen rinnalle ja auttoi häntä.

Mitä me tämän päivän kristityt sitten voisimme tehdä vaikkapa nyt käsillä olevan kriisin keskellä. Tämän kriisin syvin ongelmahan on siinä, että se erottaa meitä toisistamme, estää olemasta lähellä ja kohtaamasta toista – läheistä ja tärkeää ihmistä. Erityisen vaikeaa tämä on vanhuksille, joilla on huoli itsensä lisäksi lapsistaan ja lapsen lapsistaan.

Eilen illalla sain puhelun, jossa eräs henkilö kertoi omasta ideastaan, jonka hän koittaa toteuttaa siellä, missä asuu. Hän sanoi, että olisi hyvä, jos olisi sellaisia näppäriä puhelimen ja tabletin hallitsevia ihmisiä, vaikka nuoria. He voisivat laittaa ikäihmisten puhelimiin ja muihin älylaitteisiin sellaisia pikavalintakuvakkeita, joilla saisi yhdellä painalluksella yhteyden tärkeisiin henkilöihin tai vaikkapa seurakunnan striimattuun jumalanpalvelukseen.

Itse asiassa keinoja ja tapoja toimia on paljon. 80-vuotta sitten kirkkoa rakentaneet loivat ympärilleen elämän uskoa ja toivoa. Elämä jatkuu, kannattaa rakentaa tulevaisuutta varten, Jumalan pitää meistä huolta. Raamatun tekstit puhuvat elämän yllätyksellisyydestä, mutta painottavat samalla luottamusta Jumalaan ja hänen huolenpitoonsa. Samalla ne kehottavat kantamaan positiivisella tavalla vastuuta tästä elämästä ja yhteisestä hyvästä. Meidän tulee katsoa maailmaa Jumalan silmin, sillä Jumalan valtakunta on keskellämme.